

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою МДУ
протокол від 23 червня № 12
Введено в дію наказом МДУ
від 24.06.2021 № 208

ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних
працівників за темою «Технології змішаного та дистанційного навчання з
використанням Moodle»

Маріуполь, 2021

Професійну програму «Технології змішаного та дистанційного навчання з використанням Moodle» для педагогічних і науково-педагогічних працівників розглянуто на засіданні науково-методичної ради Маріупольського державного університету (протокол № 8 від “17” червня 2021 р.).

17.06.2021 №8

Відповідальний: Педченко О.В., к. філол. н., завідувач кафедри слов'янської філології та перекладу МДУ.

Розробники:

Педченко О.В., к.філол.н., завідувач кафедри слов'янської філології та перекладу МДУ.

Волік Н.А., к.філол.н., доцент кафедри слов'янської філології та перекладу МДУ.

Дружко Д.О., завідувач навчальної лабораторії з розвитку дистанційного навчання та автоматизованих систем управління навчального відділу.

Рецензенти:

Зіміна М.В., начальник навчального відділу МДУ

Загальні відомості

Програма складена з урахуванням сучасних вимог до підвищення кваліфікації відповідно до «Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», затвердженого постановою КМУ від 21 серпня 2019 р. № 800

Мета вивчення курсу: опанування можливостей ресурсів Moodle для організації змішаного та дистанційного навчання здобувачів освіти.

Завдання курсу: ознайомити з формами змішаного і дистанційного навчання, визначити їх різницю і особливості, опрацювати на практиці ресурси Moodle, роз'яснити критерії формування електронного навчального курсу (ЕНК) для змішаного навчання та дистанційного курсу (ДК), надати навички створення ЕНК і ДК.

Запропонований курс передбачає формування наступних спеціальних професійних **компетентностей** слухачів:

- здатність організувати вивчення навчальної дисципліни з урахуванням можливостей змішаного навчання;
- здатність організувати вивчення навчальної дисципліни дистанційно;
- здатність розуміти і застосовувати технології Moodle для розробки і використання ЕНК і ДК;
- здатність використовувати цифрові технології, зокрема ресурси Moodle, для забезпечення якості освіти відповідно до державних стандартів, задоволення потреб здобувачів освіти.

У процесі опанування курсу слухачі отримують такі **результати навчання:**

- вміти організувати вивчення навчальної дисципліни з урахуванням можливостей змішаного навчання;
- вміти організувати вивчення навчальної дисципліни дистанційно;
- розробляти і використовувати ЕНК і ДК за допомогою ресурсів Moodle;
- використовувати можливості Moodle для розвитку і вдосконалення якості освіти.

Професійна програма підвищення кваліфікації за темою «Технології змішаного та дистанційного навчання з використанням Moodle» призначена для педагогічних і науково-педагогічних працівників середніх і вищих навчальних закладів.

Навчальний план ППК розрахований на 30 годин і складається з трьох модулів: лекційного, практичного та самостійної роботи.

Лекційний модуль покликаний надати теоретичну підготовку з питань технологій змішаного і дистанційного навчання.

Практичний модуль передбачає набуття практичних навичок з використання ресурсів Moodle, обмін педагогічним досвідом, особливостями використання цифрових технологій для викладання навчальних дисциплін теоретичного і прикладного характеру.

Модуль самостійної роботи містить перелік завдань щодо створення ЕНК і ДК.

Підсумкова атестація здійснюється шляхом захисту розробленого ЕНК або ДК.

Навчання на курсах підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників здійснюється за денною формою з використанням елементів змішаного навчання. Основними формами проведення навчальних занять зі слухачами курсів підвищення кваліфікації є: інтерактивні лекції, майстер-класи, тренінги, семінари.

2. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Шифр за ПП	Тема заняття	Кількість годин				
		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота
			Всього	у тому числі:		
				лекції	практичні	
1. ЛЕКЦІЙНИЙ МОДУЛЬ						
T1.	Змішане і дистанційне навчання. Акредитація електронних і дистанційних навчальних курсів: всеукраїнський досвід.	2	2	2	-	
T2.	Види ресурсів Moodle та їх використання.	2	2	2	-	
	Всього:	4	4	4	-	
2. ПРАКТИЧНИЙ МОДУЛЬ						
П1.	Тренінг зі створення електронних і дистанційних навчальних курсів	10	10		10	
П2	Презентація розробленого навчального курсу	4	4		4	
	Всього:	14	14		14	
3. МОДУЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ						
CP1.	Створення ЕНК або ДК	12				12
	Всього:	12				12
Загальна кількість годин:		30	18	4	14	12

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

3.1. Лекційний модуль

Мета модуля: надати поняття про змішане та дистанційне навчання здобувачів освіти. Ознайомити слухачів курсів із можливостями і ресурсами Moodle.

Тема №1. Змішане і дистанційне навчання. Акредитація електронних і дистанційних навчальних курсів: всеукраїнський досвід.

Змішане навчання (blended learning) та дистанційне навчання як актуальні форми сучасного освітнього процесу, що визначилися у зв'язку з розвитком ІКТ. Положення про дистанційне навчання МОН у редакції 2020 р. Використання понять змішане та дистанційне навчання, електронний навчальний курс та дистанційний курс. Критерії, що висуваються до створення електронних та дистанційних курсів за всеукраїнським досвідом. Положення про підготовку та експертизу дистанційних курсів у Маріупольському державному

університеті. Щорічний конкурс дистанційних курсів та його вимоги. Загальна характеристика системи Moodle. Система Навчального порталу МДУ. Ролі користувачів у системі Навчального порталу МДУ.

Тема 2. Види ресурсів Moodle та їх використання

Створення ЕНК. Контент. Ресурси вступу: «Загальні відомості про курс», «Новини курсу», «Мета і завдання курсу», «Програма курсу», «Структура курсу», «Календарний план курсу», «Перелік друкованих та інших інформаційних ресурсів з курсу», «Форми контролю та критерії оцінювання навчальної діяльності студентів з курсу», «Перелік програмного забезпечення курсу», «Глосарій курсу». Налаштування параметрів вікна ресурсу. Основні ресурси ЕНК: «Напис», «Текстова сторінка», «HTML-сторінка», «Гіперпосилання», «Файл». Елементи для навчальної діяльності студентів: Глосарій, Форуму, Опитування, Завдання, Семінар та керування ним.

Організація контролю і оцінювання навчальної діяльності студентів у ЕНК. Створення і наповнення банку тестових завдань. Типи питань: «Множинний вибір», питання типу «Так/Ні» («Альтернативне»), питання на відповідність, питання типу «Коротка відповідь», питання типу «Числовий», питання типу «Обчислювальне», питання типу «Вкладені відповіді», питання типу «Есе». Додавання тесту до електронного навчального курсу. Додавання питань до тесту. Тестування та аналіз його результатів у ЕНК.

Робота з журналом оцінок. Виставлення оцінок за види навчальної діяльності. Дії з журналом оцінок. Шкали оцінок

Робота з файлами. Резервне копіювання курсу. Імпорт ресурсів курсу.

3.2. Практичний модуль

Мета модуля: практичне засвоєння матеріалу, опрацювання ресурсів Moodle, які корисно використовувати у розробці власного ЕНК або ДК.

Тема 1: Тренінг зі створення електронних і дистанційних навчальних курсів

Створення ЕНК або ДК. Створення ресурсів вступу на основі робочої навчальної програми дисципліни, що викладає слухач курсів: «Загальні відомості про курс», «Новини курсу», «Мета і завдання курсу», «Програма курсу», «Структура курсу», «Календарний план курсу», «Перелік друкованих та інших інформаційних ресурсів з курсу», «Форми контролю та критерії оцінювання навчальної діяльності студентів з курсу», «Перелік програмного забезпечення курсу», «Глосарій курсу». Налаштування параметрів вікна ресурсу.

Створення основних ресурсів ЕНК: «Напис», «Текстова сторінка», «HTML-сторінка», «Гіперпосилання», «Файл» (за необхідністю). Створення елементів для навчальної діяльності студентів: Глосарій, Форуму, Опитування, Завдання, Семінар (за необхідністю).

Створення і наповнення банку тестових завдань з використанням різних типів тестових завдань. Додавання тесту до електронного навчального курсу та питань до існуючого тесту.

Налаштування журналу оцінок. Запис слухачів до курсу. Робота з файлами та копіювання курсу.

Тема 2: презентація розробленого ЕНК або ДК шляхом виступу на заключному занятті та його обговорення слухачами курсів.

3.3. Модуль самостійної роботи

Мета модуля: опрацювання рекомендованої літератури та розробка власного ЕНК або ДК на Навчальному порталі МДУ, з використанням ресурси Moodle.

4. ПОРЯДОК ОНОВЛЕННЯ, УДОСКОНАЛЕННЯ ТА КОРИГУВАННЯ ПРОГРАМИ

Зміст ППК оновлюється та удосконалюється на підставі:

- нових законодавчих і нормативних актів Міністерства освіти і науки України. Кабінету Міністрів України;
- кращого досвіду роботи загальноосвітніх навчальних закладів;
- нових навчально-методичних посібників, підручників;
- пропозицій викладачів і слухачів, отриманих МДУ у процесі аналізу потреб навчання.

Оновлення та удосконалення може бути поточним або періодичним. Поточне удосконалення та оновлення здійснюється у процесі складання розкладів занять на підставі аналізу потреб у навчанні, пропозицій викладачів і слухачів, виявлення кращого досвіду та в зв'язку з появою нових публікацій з актуальних для слухачів питань.

Відповідні уточнення стосуються назв окремих тем (їх поєднання, деталізації або оновлення відповідно до нових вимог), розподілу часу і послідовності викладання (з урахуванням організаційно-технічних і фінансових можливостей факультету та зайнятості викладачів), а також удосконалення форм і методів навчання з метою більш глибокого засвоєння слухачами навчального матеріалу. Періодичне оновлення та удосконалення ПППК затверджується науковою радою Маріупольського державного університету.

За підсумками календарного року МДУ здійснює порівняльний аналіз професійної програми з фактично виконаними розкладами занять і в разі необхідності вносить пропозиції щодо її коригування. Програма коригується і перезатверджується в установленому порядку.

5. ВИМОГИ ДО ПРЕЗЕНТАЦІЇ РОЗРОБЛЕНОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Необхідною умовою для отримання слухачами свідоцтва про підвищення кваліфікації є проведення підсумкової атестації з визначення рівня опанування запланованих компетентностей та результатів навчання.

Підсумковий контроль знань здійснюється у формі захисту, що передбачає презентацію розробленого слухачами навчального курсу для змішаного або дистанційного навчання здобувачів освіти та його обговорення з іншими слухачами та викладачами курсу.

Навчальний курс для розробки ЕНК або ДК обирається слухачами самостійно за фахом викладання. ЕНК або ДК розробляється за робочою програмою дисципліни, виходячи з інтересів здобувачів освіти і вимог змішаного та дистанційного навчання, що означені у відповідних Положеннях МОН та закладу освіти.

Презентація та обговорення розроблених курсів проходить на заключному занятті.

Література

1. Анисимов А.М. Работа в системе дистанционного обучения: Учебное пособие. Харьков, ХНАГХ, 2009. 292 с.
2. Болілий В.О. Реалізація ідей змішаного навчання засобами вікікурсів. *Наукові записки*. Випуск 11. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. Частина 4. Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017. С. 14-19.
3. Муращенко Т.В. Змішане та дистанційне навчання як спосіб доступу до якісної освіти. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2017. № 3. С. 283-287.
4. Ресурс української спільноти користувачів Moodle URL: <https://moodle.org/course/view.php?id=17228>
5. Триус Ю.В., Герасименко І.В., Франчук В.М. Система електронного навчання ВНЗ на базі Moodle: Методичний посібник. Черкаси, ЧДТУ, 2012. 220 с.
6. Технологія роботи в єдиному інформаційному середовищі на основі Office 365: зб. матеріалів методологічного семінару 18 травня 2017 р. [ред. кол.: В. В. Олійник (голов. ред.) та ін.]. – К. : ДВНЗ «Ун-т менеджменту освіти» НАПН України, 2017. 116 с.